

DOMAČIN.

DOMAČIN izhaja vsako soboto popoldne, če je ta dan praznik dan poprej ob istem času. — Naročnina za Ljubljano z dostavljanjem na dom: celoletno 3 K, polletno 1 K 50 v, četrletno 75 v; po pošti: celoletno 4 K, polletno 2 K, četrletno 1 K. — Uredništvo je na Miklošičevi cesti št. 16 v I. nadstr. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu DOMAČINA. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. — Inserati (oglas): Trikrat razdeljena petit-vrsta pri enkratni objavi 12 v, pri vsaki nadaljnji objavi 8 v, pri dvostopni petit-vrsti v reklamnem delu stane vrsta 20 v. Cela stran 30 K, pri večkratnem objavljanju po dogovoru znaten popust. — Upravništvo je na Miklošičevi cesti št. 16 v I. nadstr.

Štev. 16.

V Ljubljani, dne 17. aprila 1915.

Leto III.

Nerazdružljivo zavezništvo Avstro-Ogrske in Nemčije.

Še v nobeni vojni, ki sta je kdaj imeli dve zavezniški državi proti skupnemu sovražniku, se ni opazala takšna harmonija operacij, takšno soglasje zavezniških armad, kakor v vojni 1914./1915. pri nemških in avstro-ogrskih vojskah. Ne oziraje se na narodnost se razvrščajo nemške in avstro-ogrške čete, kakor to zahteva vsakokratni vojaški položaj in kot edino vodilno načelo teh operacij služi samo veliki cilj, da se porazi skupnega nasprotnika. To absolutno edinstvo v vseh vojaških odredbah pa se ne nanaša samo na skupnost operacij, marveč se izraža tudi v načinu, kako so se na vzhodnem bojišču razvile poveljevalne razmere. In dejstvo, da se tu bore zvesto in požrtvovalno nemške čete pod avstrijskim poveljstvom, tam pa c. in kr. čete pod nemško komando, to je najlepši moment v teh težkih bojih, ki jih bijeta sedaj Avstro-Ogrska in Nemčija.

Kako so se polagoma razvile tu na vzhodu poveljevalne razmere v smislu zahtev vojnega položaja, lahko najbolje razvidimo, ako se ozremo na vojne

dogodke preteklosti. Začetkoma vojne smo imeli na vzhodu pravzaprav dve ločeni bojišči: vzhodnoprusko in južno bojišče. V varstvo šlezije je bila na nemški strani pripravljena armadna skupina Woersch, na katero se je naslanjala avstro-ogrška armadna skupina Kummer. Razvoj dogodkov pri Lublinu je zahteval, da se skupno vporabita obe ti armadni skupini. Tako smo koncem avgusta prvič opazali, da so se nemške čete borile ramo ob ramo s svojimi zavezniki pod avstro-ogrskim poveljstvom z ono preizkušeno bravuro, ki odgovarja tradicijam nemške armade.

V drugem vojnem razdobju je bila prva velika skupna operacija s Hindenburgom, pri kateri je tvorila armadna skupina Woersch desno krilo te Hindenburgove armade, ki je bila ojačena s pripojitvijo številne avstro-ogrške konjenice, zlasti pa z odličnim konjeniškim korom Hauer. Tu smo torej zopet podredili v smislu vojnega položaja avstro-ogrške čete nemškemu poveljstvu.

Ko je potem vstopil v akcijo ruski parni valjar in ko je bilo potrebno, da se Hindenburg izogne proti severu, so avstro-ogrski konjeniki zvesto sledili stopnjam starega leva s severa ter v družbi z nemško konjenico tako vzorno prikrivali njegovo umikanje,

Podlistek.

V noči pred Veliko nočjo.

(Spisal Korolenko, posl. Podravske.) (Konec.)

Nekdo je odprl za trenutek duri v cerkev... Valovi harmoničnega, radi oddaljenosti poneženega petja se dotaknejo njegovih ušes in zopet gluho umolknejo. Po njegovem bledem obličju spreleti nekako ganutje: oči se mu pokrijejo z meglo, v njegovi duši pa se pojavi v domišljiji že dolgo gojena slika: tiha noč, šum smrek, prigibajočih se s temnimi vejami nad staro cerkvico rojstne vasi... krdelo rojakov, ognji nad reko ter ono in isto petje... pa je hitel in zbrnel po cesti, hoteč to videti, zaslišati ondi doma, pri svojcih!...

A na hodniku pri cerkvenih durih je klečal stražnik ter vneto molil.

Mladi novinec hodi s puško ob zidu. Pred vojakom se razprostira ravno, daleč se razprostirajoče

polje, ki se je šele pred nedavnim zne bilo snežene odeje. Lahen vetrič pihlja po njem ter šelesti z visoko stepno travo prejšnjega leta in zanese v vojakovo dušo tesnobno zamišljenost.

Mladi vojak stopi k zidu, postavi puško na tla in položivši roke na cev, se globoko zamisli. Ni si mogel jasno predstaviti, čemu stoji tukaj v slavnostni noči pred vstajenjem s puško v roki pri zidu v očigled praznemu polju. Sploh je še tičalo nekaj kmečkega v njem, dokaj je še bilo reči, katerih ni razumel, kar je vendar tako lahko razumljivo pravemu vojaku in niso mu zaman očitali njegovo preprostost. Ni še temu davno, da je bil še prost, bil gospodar, lastnik svojega polja, svojega dela, sedaj pa je neprilichen, nepojmljiv, neodločen strah, ki ga je preganjal pri vsakem koraku, podil mlado, robato vojaško prirojenost v tir vojaške discipline.

Toda v tem hipu je bil sam... Prazno obzorje, razprostirajoče se pred njegovim pogledom in žvižganje vetra po travi mu je donášalo nekako dremoto, in pred očmi mladega vojaka so jele nastopati slike iz domovine. Videl je takisto rojstno vas, nad njo pihlja takisto oni vetrič in v cerkvi gore luči, temne

da so Rusi tu prav hitro popolnoma igubili vsak stik. Ko je Hindenburg na severu izvedel novo grupacijo, je Danklova armada pritegnila nase Ruse ter zgradila z uporabo avstro-ogrsko armade Böhm-Ermoli znano utrdbo v obrambo pruske Šlezije. Tej armadi je bila priključena nemška armadna skupina Woersch.

Vrhovno poveljstvo nad to združeno nemško-avstro-ogrsko armado je imel general pl. Woersch, ki je bil zopet podrejen avstro-ogrskemu armadnemu vodstvu, kar se da na kratko pojasniti s tem, da je bila Hindenburgova armada prostorno preoddaljena, da bi mogla dajati povelja Woerschovi skupini.

Tudi tu zopet vidimo, kako točno je bila prilagojena uredba poveljevalnih razmer vsakokratnim potrebam.

In novo so se nemške čete pomešale z avstro-ogrskimi, ko je nadvojvoda Josip Ferdinand v burnem zaletu udaril na Ruse. Takrat so se nahajale nemške čete v Rothovi armadni skupini, ki so žilavo in požrtvovalno krile njeno desno krilo. Junaški odpor teh nemških čet pri Rajbrotu v krvavi bitki pri Limanowi in Lipanowu je nemalo pripomogel k temu, da je krvava borba imela tako sijajen uspeh. V oni strahoviti borbi, ko so Rusi z zastavo ogromnih človeških mas vedno in vedno zopet skušali v generalnem naskoku prebiti fronto Rothove skupine, se je jasno pokazalo, da pojem „ramo ob rami“ ni prazna fraza, marveč beseda ogromne dalekosežnosti.

V mnogih krvavih bojih, ko je nemška kri rosila s krvjo cesarskih lovcev, Madžarov in drugih avstrijskih polkov karpatska tla, je nastalo ono trdno pobratimstvo orožja, pod vtiskom katerega zastavljajo Nemci, Avstrijci in Ogri svoje zadnje sile, da si protistransko pomagajo. Ta skupno prelita kri tvori najtrdnjši spoj, ki veže nemško in avstro-ogrsko armado.

Ko se je potem v razvoju vojnih dogodkov pokazala potreba, da se gosteje zasede karpatske fronte, je bila vrinjena med armado Borojevič in Pflanzerjevo skupino nemška južna armada. Poveljstvu te so bile podrejene tudi one avstro-ogrsko čete, ki so do-

slej branile to progo, dočim je prišla, kakor je naravno, nemška južna armada pod avstro-ogrsko armadno vodstvo. Da se poveljevalne razmere lahko raztegnejo do te skrajne točke, to dokazuje najbolj absolutno edinstvo, ki vlada med obema armadama. Ena armada, ena generaliteta, en častniški zbor in en oborožen narod, ki stoji za njimi s puško v žilavi desnici, vse od najvišjega armadnega poveljnika do zadnjega vojaka v najsprejnejšem strelskem jarku, vse navdaja ena edina misel: poraz sovražnika, da vzklije iz krvave setve popolna zmaga in sijajen mir v blagor Avstro-Ogske in njene zveste zaveznice Nemčije.

Svetovna vojna.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

Ruska ofenziva v Karpatih se je ponesrečila.

Nemške čete v zvestem zavezništvu se bore ob strani naših vojakov.

Z ogromnimi četami in s silnimi človeškimi žrtvami započeta ruska ofenziva, od katere je ne samo vrhovno vodstvo carske armade, marveč tudi ves trojni sporazum pričakoval odločilni vpliv na daljnji razvoj vojnih dogodkov, da, končno odločitev samo, je smatrati kot ponesrečeno.

Zdi se, da je bil cilj te velikopotezne ofenzive našega dednega sovražnika prebiti avstro-ogrsko karpatsko fronto, s tem prisiliti, da se razvije južno krilo zavezniške armade, avtomatično potisniti nazaj center te armade ter potem udariti proti pruski Šleziji.

Ta poskus je smatrati na zapadu, kakor tudi v centru naše karpatske fronte kot končno ponesrečen; mogoče je, da bodo temu sledile večje sovražne operacije proti jugovzhodni Galiciji in Bukovini; prepričani smo, da se bodo ponesrečile tudi te akcije, ker bodo naše trdno strnjene, v tolikih viharjih preizkušene fronte tudi v bodoče odbile vse sovražne napade.

smreke pa si kimajo nad cerkvijo z zelenimi vrhovi.

Časih se je nekako predramil in v plavih njegovih očeh se je odbijalo zagonetno vprašanje: „Kaj je to?“ polje, puška in zid... Za trenutek si predstavi istinitost, toda otožni glas nočnega vetra mu prinese zopet slike iz domovja in vojak, oprt ob puško, zopet dremlje...

Ne daleč od prostora, kjer stoji straža, se prikaže na grebenu zidovja neki temni predmet: bila je človeška glava... Potepin je ogledoval širo polje; le s težavo je razločil komaj vidljive obrise daljnega gozda... Prsi se mu širijo, dihtivo srebajoč svežo, prosto sapo matere noči... Pa se mu pobesijo roke in potihoma se spusti navzdol po zidu...

Vesel odmev zvonov je vznemiril nočno tišino. Duri od cerkve so se odprle, jetniki so šli v sprevedu na dvorišče; val harmoničnega petja je privrel iz cerkve. Vojak se zgane, zravna, sname si kučmo in se hoče prekrizati in roka, s katero je hotel narediti križ, mu otrpne... Potepin je došel na tla ter naravnal korake proti steni.

„Stoj, stoj! Predragi golobek!“ zakliče vojak ter prestrašen dvigne puško... Vse, česar se je bal, pred čimer je trepetal, se je dvignilo proti njemu kot nekaj spak v obliki one ubegajoče sive postave.

„Služba, odgovornost!“ šine v možgane čuvajočega vojaka; revež nastavi orožje in nameri za bežim človekom. Predno pa sproži, zamežika ves otožen z očmi...

A nad mestom se znova povznaša in kroži v vetru harmoničen, zvoneč, valovit glas... a rezek glas zvona zgoraj v ječi zopet trepeta in se trese sličen stokanju obstreljenega tiča. Iz zidu so se razlegali daleč po polju prvi glasovi slavnostne himne: „Kristos vzkres!“

A medtem je za zidom, zaglušivši vse ostale glasove, zagrmel strel... za njim se je oglasil onemogel stok, a potem je vse utihnilo.

Samo oddaljen odmev puste poljane je otožno ponovil poslednje glasove puškinega strela.

Nemškim pobratimom v orožju in našim junaškim četam, ki so izvršile nesmrtno čino, velja najiskrenejša zahvala domovine, ki ne sme nikdar pozabiti njih občudovanja vrednega junaštva.

Nemški uspeh v gorovja Zwimin.

V Berolin poročajo iz avstro-ogrškega poročevalnega stana:

Ko se je ruski napad proti zapadnemu delu naše karpatske fronte z velikimi izgubami za sovražnika ponesrečil, so Rusi poskusili z ojačeno ofenzivo proti vzhodnemu delu karpatske fronte.

V dolini Ondave in Laborce je tudi včeraj vladal mir, dočim so boji med prelazoma Lupkow in Uzsok trajali dalje. Boji so se vršili vzhodno od Uzsoka do Wyszowskega sedla. Sovražni napad se je torej raztezal tudi na fronto nemške južne armade.

Ruski napadi so se razbili na vseh frontah. Center nemške južne armade je reagiral na ruske navale s protisunkom, ki je donesel znatne uspehe. Osvojili smo gorovje Zwimin severno od Tucholke, ki so jo Rusi začetkoma februarja utrdili tako silno, da se je zdel vsak frontalni napad na to pozicijo v naprej kot brezupen. Ta gorski hrbet smo v naskoku zavzeli v času, ko so se Rusi najmanj nadejali, ker so sami prav takrat najljubeje napadali.

Rusi so izgubili številne vjetnike, strojne puške in mnogo vojnega materiala.

Ob Dnjestru so se vršili spopadi, sicer pa je bil na vseh frontah mir.

Bitka v Karpatih.

Sredi meseca marca je stopila v novo fazo velika, sedaj že od 25. januarja trajajoča karpatska bitka in sicer vsled začetnega navalnega mogočnega ruskih mas preko karpatskega pogorja. Tako v nižini Dukle, kakor tudi v prostoru med prelazoma Lupkow in Uzsok so izvršili Rusi neopazne napade. Pri tem so neprestano nadomeščali grozovite bojne izgube z nadomestnimi formacijami, ki so jih imeli zadaj pripravljene, v zadnjem času pa so pritegnili v orjaško borbo tudi obkoljevalno armado, ki je postala prosta pred Przemyslom.

Napadom, ki so jih na celi fronti pričeli ne ozi-
raje se na človeški material, so bili naravno usojeni posamni uspehi. Vendar pa srditi, sedaj že 4 tedne trajajoči boj nikakor ni dosegel tega rezultata, da bi mogli Rusi osvojiti one pozicije, iz katerih so jih vkljub najsrdečjemu odporu in neugodnosti nenormalno ostre zime prepodili naši koncem januarja začetni napadi.

Od prelaza Uzsok nadalje se nahaja vzhodni del karpatskega pogorja v naši posesti. Tudi zapadno od gorskega prelaza Uzsok se nahajajo naše šefe v junaškem odporu na prvih tostranskih grebenih in vrhovih.

V dolini reke Laborce in na ozemlju Dukelske nižine se je prvi sredi meseca marca začetni poskus prebiti našo fronto ponesrečil s težkimi izgubami. Tudi najnovejši silen sunek ni mogel prebiti naše fronte in šele v zadnjih dneh je naš protinapad vzhodno od doline reke Laborce ne samo ustavil sovražni naval, marveč je tudi donesel zavezniškemu orožju pomemben uspeh, čigar obseg se izraža v velikem številu ujetnikov, uplenjenih topov, strojnih pušk in številnega vojnega materiala.

Uradna poročila.

Trdovratni boji ob velikonočnih praznikih. — Zopet 10.000 Rusov ujetih.

Uradno razglašajo dne 8. aprila opoldne:

V odseku vzhodnih Beskidov že tedne trajajoči trdovratni boji so dosegli v bitki o velikonočnih praznikih svoj vrhunec.

Neprestane ruske napade, zlasti ob obeh straneh reke Laborce, kjer je sovražnik uporabil večji del svojih čet, ki so postale pred Przemyslom proste, smo te dni odbili z zelo znatnimi izgubami za sovražnika.

S protinapadi nemških in naših čet smo na višinah zapadno in vzhodno od imenovane doline osvojili več močnih ruskih pozicij. Dasi borbe na tej fronti še niso zaključene, vendar je nesporen uspeh te velikonočne bitke, ki je nam donesla okrog 10.000 neranjenih ujetnikov in številni vojni material.

Vzhodno od doline reke Laborce se vrše v lesnem pogorju ljuti boji.

V jugovzhodni Galiciji mestoma topovska borba. V ruski Poljski in v zapadni Galiciji razmerno mir.

Namestnik načelnika generalnega štaba
pl. Höfer, fml.

V Beskidih mir. — Silni ruski sunki v gozdatih Karpatih. — 1800 neranjenih Rusov ujetih.

Uradno se razglša 9. aprila popoldne:

Na fronti v vzhodnih Beskidih vlada v splošnem mir. V gozdatnem gorovju nadaljuje sovražnik svoje frontalne sunke, ne prizanašajoč svojemu človeškemu materialu in trajnih naskokih. Gore mrtvih in ranjenih označujejo v najuspešnejšem ognju naših topov in pušk ležeča ruska napadalna polja. 1800 neranjenih sovražnikov smo v včerajšnjem boju vjeli.

Na vseh drugih frontah nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba
pl. Höfer, fml.

Uspeh nemških čet v Karpatih. — 2150 Rusov ujetih.

Uradno se razglša 10. aprila opoldne:

V gozdatnem gorovju je prišlo včeraj tudi v odsekih vzhodno od prelaza Uzsok do silnih bojev.

Nemške čete so zavzela severno od Tucholke neko višinsko pozicijo, za katero se je vršilo od 5. februarja naprej mnogo bojev in katero so Rusi trdovratno branili. Pri tem napadu je bil vjet en polkovnik ter nad 1000 mož ter je bilo Rusom vpljenjenih tudi 15 strojnih pušk.

V dolini Opor in ob izvirku Strija so se istočasno ponesrečili hudi sovražni napadi ob naših in nemških pozicijah pod težkimi izgubami za sovražnika.

Včerajšnji dan je prinesel skupaj 2150 ujetih. Sicer je položaj neizpremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba
pl. Höfer, fml.

Boji v gozdnih Karpatih. — Naše čete so ujele nadaljnjih 712 Rusov.

Uradno razglašajo dne 11. aprila opoldne:

V Beskidih se ni ničesar prigodilo.

V gozdnem pogorju še trajajo boji v posamnih odsekih.

Vzhodno od gorskega prelaza Uzsok smo pri izkoriščanju uspeha z dne 9. aprila ujeli še nadaljnjih 9 častnikov in 712 mož ter uplenili 2 strojni puški.

Na fronti v jugovzhodni Galiciji samo topovski boj in manjše nočne akcije.

V zapadni Galiciji in v ruski Poljski vlada mir. Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Zlomljena ruska ofenziva v Karpatih.

Iz vojnega poročevalskega stana javljajo:

Na celi karpatski fronti je postalo bistveno mirneje.

V zapadnem odseku se več dni sem ne vrše nobeni boji, odkar se je v dolinah rek Ondawe in Laborcze z močnimi četami izvršeni ruski poskus, prebiti našo fronto, popolnoma in z izrednimi izgubami za sovražnika ponesrečil v bitki o velikonočnih praznikih.

V odseku med Viravo in gorskim prelazom Uzsok se nahajajoče čete so zadnje dni na črti Telepoc-Zeloe-Juhaslak-Patakofalu odbile vse napade.

Tudi tu so ruski napadi pojenjali.

Naše čete so v tridnevni ljutih bojih vzdržale vse višine, ki na severu krijejo gorski prelaz Uzsok. Včeraj je bil tu samo topovski boj.

Severno od Tucholke in Slavsko se je nemškim in našim četam posrečilo zavzeti več pozicij in zajeti ujetnike.

Izza padca Przemysla trajajoča ruska ofenziva se je torej ustavila na celi karpatski fronti in je bila na več točkah občutno zadeta vsled protinavalov naših čet.

Odbiti ruski napadi v gozdnih Karpatih. — 830 Rusov ujetih.

Uradno razglašajo dne 12. aprila opoldne:

Splošni položaj je neizpremenjen.

V ruski Poljski in v zapadni Galiciji mestoma topovski boj.

Na karpatski fronti smo gozdnem pogorju, zlasti v odsekih, vzhodno od gorskega prelaza Uzsok, odbili več ruskih napadov z velikimi izgubami za sovražnika ter ujeli v celem 830 mož.

V jugovzhodni Galiciji in v Bukovini posamič srditi topovski boji.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Uradno razglašajo dne 13. aprila opoldne:

Od približno 20. marca trajajoča ruska ofenziva v Karpatih se je ustavila na celi fronti.

Ko se je v srditih bojih o velikonočnih praznikih ponesrečil sovražni poskus, z močnimi četami prebiti našo fronto v dolini Laborcze in Ondave, je poskušal sovražnik, ponovno prodirati v gozdnem pogorju ob obeh straneh gorskega prelaza Uzsoka.

Tudi tu smo v zadnjih dneh odbili vse ruske napade z velikimi izgubami za sovražnika.

Sicer je položaj neizpremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Z nemško-ruskega in nemško-francoskega bojišča.

Veliki glavni stan, dne 8. aprila.

Vzhodno bojišče. Na vzhodnem bojišču se ni ničesar prigodilo. Vreme je slabo. Pota na ruskem mejnem ozemlju so ta čas brezdanja.

Vrhovno armadno vodstvo.

Ljuti boji vzhodno od Kalvarije. — Sicer na vzhodni fronti mir.

Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, dne 9. aprila.

Vzhodno bojišče. Vzhodno od Kalvarije so se razvili boji, ki še niso zaključeni. Sicer se na vzhodni fronti ni ničesar zgodilo.

Vrhovno armadno vodstvo.

Wolffov biro javlja: Veliki glavni stan, dne 10. aprila.

Vzhodno bojišče. Vzhodno in južno od Kalvarije Rusi s svojimi poskušenimi napadi niso imeli sreče. Povsod so bili s težkimi izgubami odbiti. Sicer je položaj na vzhodu neizpremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Odbiti ruski napadi v Poljski.

Wolffov urad javlja: Veliki glavni stan, dne 11. aprila.

Vzhodno bojišče. Pri Mariampolu in Kalvariji, kakor tudi pri Klimkih na reki Skwa smo odbili ruske napade.

Iz neke vasi pri Bromierzu zapadno od Plonska smo potisnili Ruse ter pri tem ujeli 80 mož ter uplenili 3 strojne puške.

V Poljski južno od Visle so Rusi vso noč vzdrževali živahen pehotni in artiljerijski ogenj.

Vrhovno armadno vodstvo.

Naval iz Mariampola. — 1360 Rusov ujetih.

Wolffov urad javlja: Veliki glavni stan, dne 12. aprila.

Vzhodno bojišče. Pri sunku iz Mariampola v vzhodni smeri smo Rusom odvzeli 9 častnikov, 1350 mož in 4 strojne puške.

Severnovzhodno od Lomze so Rusi iz metalnih strojev metali bombe, ki se niso razpočile, marveč so ravijale počasi goreče dušične pline.

O pohabljenju nekega ruskega podčastnika v prisotnosti nemških častnikov, ki je bilo uradno javljeno v listih, nam kot o robati in brezsmiselni laži pač ni treba posebej razpravljati.

Vrhovno armadno vodstvo.

Poročilo Wolffovega urada: Veliki glavni stan, dne 13. aprila.

Vzhodno bojišče. Na vzhodu je položaj neizpremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Za Nemce uspešni boji na Francoskem.

Wolffov urad javlja: Veliki glavni stan, dne 8. aprila.

Zapadno bojišče. Boji med reko Maas in Mosel še trajajo. V ravnini Voevre, vzhodno in jugovzhodno od Verduna, so se ponesrečili vsi francoski napadi. Z višine Combres smo v protinapadu preprodili sovražne čete, ki so na posamnih točkah bile prodrle v naše najsprednejše jarke. Bataljone, ki so iz lesa Selouse severno St. Michiela vdrli proti našim pozicijam, smo z najtežjimi izgubami zopet potisnili v ta gozd. V gozdu pri Aillyju se vrše srditi boji mož proti možu. V lesu zapadno od Apremonta so naše čete udarile na brezuspešno napadajočega sovražnika. Štirje napadi na pozicije severno od Flireyja, kakor tudi dva večerna napada zapadno od gozda Le Pretre so se razbili z zelo velikimi izgubami v našem ognju.

Trije nočni sunki v gozdu Le Pretre so se ponesrečili. Skupne izgube Francozov na celi fronti so bile zopet izredno velike, ne da bi bili imeli zabeležiti tudi najmanjši uspeh.

V okolici Rethla je bilo prisiljeno sovražno letalo, ki je priletelo iz Pariza, spustiti se na tla. Voditelj letala je povedal, da o francoskih izgubah v bitki v Champagni še ni prišlo nič v javnost.

Boji ob Hartmannsweilerkopfu še trajajo.

Vrhovno armadno vodstvo.

Belgijci ob Yseri poraženi. — Obstreljevanje Reimsa. Ponesrečeni francoski napadi v Argonih in v ravnini Voevre. — Francozi rabijo krogle dum-dum.

Veliki glavni stan, 9. aprila.

Zapadno bojišče. Iz popolnoma razstreljenga kraja Drie Grachten ob Yseri smo Belgijce zopet preprodili. Ujeli smo pri tem 2 belgijska častnika, 100 mož ter uplenili 2 strojni puški. Kot odgovor na obstreljevanje krajev za našimi pozicijami smo streljali z užigalnimi granatami na Reims, kjer smo spoznali, da se zbirajo večje čete infanterije. Severno od pristave Beau Sejour, severovzhodno od Le Mesnila smo iztrgali včeraj Francozom več jarkov. Uplenili smo 2 strojni puški. Brezuspešna sta bila dva poskusa jarke zopet zasesti.

V Argonih se je ponesrečil napad francoske pehote, pri čemer so uporabljali Francozi bombe z omamljivim plinom. Boji med rekama Maas in Mosel so trajali s stopnjevano silo. Francozi so imeli zopet pri popolnoma brezuspešnem napadu najtežje izgube.

V ravnini Voevre so dopoldne in zvečer brezuspešno napadali. Da zasedejo višino ob reki Maas, so pošiljali vedno nove čete. Napad iz lesa Selouse, severno od St. Michiela se je razbil ob naših ovirah. V lesu Ailly počasi prodiramo. Zapadno od Apremonta se je ponesrečil francoski sunek. Francoski napadi zapadno od Flireyja so se izjalovili v našem artiljerijskem ognju, severno in severovzhodno od tega kraja pa je prišlo do ljutega boja mož proti možu, v katerem so naše čete prevladale in pognale sovražnika nazaj. Nočni napadi Francozov so bili tu brezuspešni. Tudi v lesu Le Pretre Francozi niso pridobili tal. Sovražni poskus vzeti od nas zasedeno vas Bezange la Grande, južozapadno od Chateau Selinsa, se je ponesrečil; pri Sudelkopfu smo ujeli enega

moža francoskega 364. polka, ki je imel pri sebi krogle dum-dum. Ob Hartmannsweilerkopfu so se vršili samo artiljerijski boji.

Vrhovno armadno vodstvo.

Za Nemce uspešni boji na Francoskem.

Veliki glavni stan, dne 10. aprila.

Zapadno bojišče. Plen iz Drie Grachtena se je zvišal na 5 častnikov, 122 mož in 5 strojnih pušk.

V Champagni severno od Beau Sejoura so naše čete zapustile dne 8. aprila zavzete jarke, ki jih je francoski težki ogenj razdejal tekom včerajšnjega dneva, ter odbile francoske napade v tej pokrajini. Boji med rekama Maas in Mosel so trajali z enako silo. Pri krajih Fromezey in Guffainville vzhodno od Verduna, o katerih so Francozi trdili, da so jih zavzeli, se do sedaj še niso vršili boji, ker ležita ta kraja daleč pred našimi pozicijami.

Med Orno in vrhovi ob Maasi so doživeli Francozi včeraj težak poraz. Vsi napadi so se razbili v našem ognju.

Ob višini Combres so Francozi mimogrede zasedli nekaj točk naših prednjih črt, pognali pa smo jih v nočnih protinapadih deloma zopet nazaj. Boji še trajajo.

Tudi napadi na naše pozicije severno od St. Michiela so bili popolnoma brezuspešni. Manjši sunki na fronti Ailly-Apremont so bili zavrnjeni.

Pri Flireyu so bili boji pač vsled velikih izgub sovražnika dne 7. in 8. aprila manj živahni. Tu smo vplenili 2 strojni puški.

Na fronti Romenauville-Le Pretre smo odbili vse francoske napade. Na zapadnem robu gozda Le Pretre je izgubil sovražnik tudi del naših pozicij, v katere je bil koncem marca prodril. Zopetni poskus iztrgati nam Bezange la Grande jugozapadno od Chateau Selinsa so plačali Francozi z izgubo ene stotnije, ki je bila popolnoma uničena ter pustila v naših rokah 2 častnika in 101 moža kot ujetnike. V Vogezih se položaj ni izpremenil.

Vrhovno armadno vodstvo.

Veliki glavni stan, dne 11. aprila.

Zapadno bojišče. Ob Yserskem kanalu pri Posele južno od Drie Grachtena smo zavzeli tri v rokah Belgijcev se nahajajoče pristave in pri tem ujeli 1 častnika in 40 mož.

Pri manjših sunkih proti polotoku Aneres pri Albertu smo ujeli 50 Francozov.

V zapadnem delu Argonov se je ponesrečil francoski napad.

Boji med rekama Maas in Mosel so postali šele proti večeru srditejši.

V gozdni pokrajini severno od višine Combres so zbrali Francozje močne čete za nov poskus zavzeti naše višinske pozicije. Napad so izvršili šele danes zjutraj, a se je popolnoma ponesrečil. Višinska pozicija je docela v naši posesti.

Jugovzhodno od Aillyja so se ponoči vršili ljuti boji mož proti možu, ki so se odločili nam na korist.

Pri močnem, a brezuspešnem napadu od Flireyja so imeli Francozje zelo težke izgube.

V včerajšnjih bojih v gozdu Le Pretre smo sovražniku odvzeli 4 strojne puške.

Zelo srditi boji mož proti možu, ki so se na to razvili, so bili za nas uspešni.

Zelo težke francoske izgube v bojih med rekama Maas in Mosel se niti približno še ne dajo preceniti. Samo med Selousom in gozdom la Morville so naštele naše čete 700, na nekem majhnem kraju severno od Regnivilla pa nad 300 francoskih mrtvecev.

Ujeli smo 11 francoskih častnikov in 804 mož ter uplenili 7 strojnih pušk.

Vsled razstreljenega kabla odpluli nemški balon ni zašel, kakor zatrjujejo Francozje, v francosko bojno črto, marveč je nepoškodovan pristal pri Morchingu ter bil spravljen na varno.

V Vogezih je snežen vihar onemogočeval vsako večjo bojno akcijo.

Vrhovno armadno vodstvo.

Zavrtnjeni francoski napadi v Argonih in med rekama Mas in Mosel. — Nemški letalci so bombardirali Nancy.

Veliki glavni stan, dne 12. aprila.

Zapadno bojišče. V Argonih so se ponesrečili majhni francoski delni napadi.

Med rekama Maas in Mosel je bilo v nedeljo razmeroma mirno.

Šele v večernih urah so Francozje pričeli z napadom na pozicijo pri Combresu.

Po dnevem boju smo napad odbili.

V Aillyskem gozdu in v lesu Le Pretre so se podnevi vršili krajevno omejeni boji mož proti možu, ki so se končali v našo korist.

Z ozirom na to, da so sovražni letalci dne 5. aprila bombardirali odprto, izven operacijskega ozemlja ležeče mesto Mühlheim, pri čemer so bile ubite tri ženske, smo izdatno obstreljevali z razstrelilnimi in požarnimi bombami Nancy, glavno točko istomienske utrdbene skupine.

Po izpovedi francoskih častnikov so katedrale Notre Dame v Parizu in Troyesu, kakor tudi odlična državna poslopja, narodna knjižnica, umetniški dom, invalidski dom, Louvre itd. opremljena z vojaškimi napravami kakor z reflektorji, brezžičnim brzojavom in s strojnimi puškami.

Vrhovno armadno vodstvo.

Ponesrečeni francoski napadi pri Verdunu in v Vogezih.

Veliki glavni stan, dne 13. aprila.

Zapadno bojišče. Francozje zatrjujejo, da so vrgli na kolodvor in livarno Brügge 150 bomb.

V resnici pa je padlo 9 bomb v okolico Ostende in dve pri Brüggeju, ne da bi povzročili kako škodo.

Zato smo danes ponoči izdatno obmetavali z bombami kraje Poperinghe, Hazebrouck in Cassel, v katerih so nastanjeni Angleži. Pri Berry au Bacu so Francozje danes ponoči vdrli v enega izmed naših jarkov, a smo jih takoj prepodili.

Sovražni letalni napad v okolici vzhodno od Reimsa, se je ponesrečil.

Severo-vzhodno od Suippesa je sovražnik zopet uporabljal proti nam naboje, ki razvijajo omamljujoče pline.

Med rekama Maas in Mosel so Francozje na posamnih točkah z vso ljutostjo brezuspešno nadaljevali svoje napadalne operacije.

Trije napadi v predpoldanskih urah pri Maizeyju, vzhodno od Verduna, so se z najtežjimi izgubami razbili v našem ognju.

Opoldne in zvečer pri Marchevillu, jugozapadno od Maizeyja započeti napadi, pri katerih je sovražnik razvil močne kolone, so imeli isti izid.

Danes ob zori proti fronti Maizey-Marchville izvršeni napad smo zopet odbili z zelo znatnimi izgubami za sovražnika.

V gozdu Le Pretre so se vršili dan in noč srditi boji mož proti možu, pri katerih smo počasi pridobili na prostoru.

Južno od Hartmannsweilerkopfa smo snoči odbili francoski napad.

Vrhovno armadno vodstvo.

Gospodarstvo.

Kako bo treba škropiti trte proti peronospori, da izhajamo z razpoložljivimi sredstvi.

Na Veliki petek t. l. se je vršilo v c. kr. kmetijskem ministrstvu na Dunaju posvetovanje avstrijskih vinar-skih strokovnjakov in zastopnikov kmetijsko kemijskih preskušališč, pri katerem se je razpravljalo o zgorajšnjem vprašanju. Posvetovanja se je vdeležil tudi pod-pisani.

Gotovo je največjega pomena, da se z zaključki tega posvetovanja seznanijo širše občinstvo, zlasti pa vinogradniki.

Eno najvažnejših vprašanj vinogradništva je go-tovo pokončevanje peronospore ali rje, napačno tudi palež ali strupena rosa imenovane. Glivica, ki jo ime-nujemo s tujim imenom peronospora, napada evropske vrste trt vsako leto, v mokrih letih bolj, v suhih manj. Najizdatnejše sredstvo proti tej bolezni je večkratno, vsaj trikratno, pravočasno in pravilno škropljenje trte z bordoško ali z burgundsko zmesjo.

Bordoška zmes sestoji iz raztopine modre ali ba-krene galice, ki je nevtralizovana z apnom, burgund-ska zmes pa sestoji iz raztopine modre ali bakrene galice, ki je nevtralizovana s sodo.

Najbolj razširjena je raba bordoške zmesi (ga-lice z apnom) in sicer se je izkazalo, da v vsakem slu-čaju zadostuje, ako vzamemo za prvo škropljenje en-odstotno (1 kg na 100 l vode), za drugo in tretje enin-polodstotno (1 kg na 100 l vode) raztopino modre galice, kateri dodanemo toliko v gost belež razmeša-nega, vgašenega apna, da odvezamemo galici kislino, ker bi kisla galična raztopina trto osmodila. Temu pravimo nevtralizovanje. Kdaj je apna zadosti, je naj-bolj sigurno poznati na tem, da preskusimo zmes z reagenčnim papirjem. Če smo vzeli apna zadosti, po-stane v zmes raztopljene galice in apna pomočen rdeč lakmov papir moder (plav) ali pa bel, fenoltaleinov papir rdeč.

V Avstro-Ogrski se porabi na leto okoli 2100 vagonov galice, od tega v Avstriji kakih 900 vagonov. Pridela se je v Avstriji okoli 800 vagonov, letos pa je na razpolago le kakih 650 vagonov.

V normalnih časih se primanjkujoča galica uva-ža k nam iz Angleške in iz Amerike. Ker pa ta dovoz letos, vsled vojnega stanja odpade, moramo izhajati

s to galico, ki jo pridelamo v Avstriji in kolikor nam je v to svrhu sploh na razpolago.

Nadomestila za galico. Učinkujoč del modre galice je baker (kufer), zato vsebujejo vsa dobro učinkujoča nadomestilna sredstva proti peronospori bodisi galico samo, ali pa vsaj druge bakrene soli.

K dobro učinkujočim sredstvom spadata tenaks in kukaza, manj zanesljiva sredstva so: bakrena pasta, „Bosna“, bakrenomilnita brozga „Floria“ in kristalni azurin. Ker primanjkuje v Avstriji bakra, primanjkuje seveda tudi tu naštetih nadomestil, ki vsebujejo vsa baker.

Tako ostanejo samo še ona sredstva, o kojih je znano, da ne vsebujejo bakra. Še nad 150 takih sredstev se je preskusilo od strani raznih veščakov, ena ne učinkujejo, druga so predraga itd. Končno je ostalo samo še eno, še novo sredstvo, ki ima res prihodnost in ki zamore po izkušnjah kmetijsko-kemijskih preskušališč galico popolnoma nadomestiti, to je peroxid. Peroxid, ki je sulfat raznih redkih prsti, je odpadek pri izdelovanju Auerjevih svetilnih vrečk (strumikov). A ker se dovaža monocid, iz kojega se peroxid dobiva iz Brazilije, zamore to sredstvo priti samo toliko v poštev, dokler je še kaj zaloge v Avstriji in ta zaloga je tudi že pičila.

Štedenje z galico. Izmed vseh avstrijskih dežel je Kranjska z galico letos razmeroma najbolj preskrbljena, za kar se imamo zahvaliti c. kr. kmetijski družbi, oziroma njenemu ravnatelju g. cesarskemu svetniku Pircu. Navadno se porabi pri nas na leto do 19 vagonov galice, letos pa je c. kr. kmetijska družba kranjska, ki ima skoraj vso oddajo galice v rokah, kupila 17 vagonov galice in 2 vagona perocida. Od tega je že dobila in razdelila 14 vagonov galice in večji del perocida, 3 vagone galice pa še dobi.

Večji vinogradniki, ki naročajo galico pri kmet. družbi, so torej skoraj popolnoma preskrbljeni, primanjkovalo je pa bo zlasti malim vinogradnikom, ki so navajeni, da jo kupujejo v prodajalnah.

Tem pomagati je naloga večjih gospodarjev, zlasti onih, ki imajo galice večjo množino na razpolago. Pri pravilni rabi in štedljivosti se da poraba galice za polovico znižati.

Kako se to lahko zgodi, to popisati je naloga naslednjih vrstic.

Iz poskusenj, ki so se svoječasno vršile v celi Avstriji in ki jih je za Kranjsko izvedel podpisani sam, je znano, da zadostuje že tricetrstotna raztopina galice, da ubrani trto pred peronosporo, samo da je zmes pravilno pripravljena in da je na trti dobro razpršena.

Le zaradi večje sigurnosti smo priporočali in rabili močnejše raztopine, to je en do eninpolodstotne. Zlasti se da učinek galice proti peronospori dvigniti, če se jej pridene kako sredstvo, ki jo dela manj raztopno, tako da jo ne more dež tako hitro s trt oprati. To je praktično izvedel na primer izdelovatelj tenaksa. V enem kilogramu tenaksa je samo 43 stotink, torej manj kot pol kilograma galice, ampak poleg sode, ki v njem nadomestuje apno, je v tenaksu še ena snov, to je glina, ki dela galico na trti težko raztopno.

Ta primes gline učinek galice v tenaksu toliko poviša, da je manj kot pol kilograma galice v tenaksu enakovredna 1 kg galice v navadni galičnoapneni brozgi, kajti če škropimo trte z enoodstotno raztopino tenaksa, dosežemo ravnoisti učinek kot pri enoodstotni

raztopini galice z apnom, (enoodstotni bordoški zmesi). Cenena glina je tu nadomestila nad polovico drage galice.

To izkušnjo praktično izkoriščajo v Italiji, kjer je priporočal neki Martini, da se vzame mesto 1 kg galice za 100 l škropilne zmesi samo pol kg (50 dkg), kvečjemu 80 dkg galice in ostalega pol kg naj se nadomesti z galunom. Ko se galica in galun v vodi raztopita, se dodene še apna kot po navadi in pri tem se razvije ne samo bakrena usedlina, ki učinkuje proti peronospori, temveč (iz galuna) tudi glina, katera povzroči, da proti peronospori učinkujoča bakrena usedlina na trti bolj drži.

(Konec prihoduje.)

Tedenske novice.

(Iz politične računske službe.) Ekscelenca c. kr. deželni predsednik vojvodinje Kranjske je imenoval računskega oficijala Jožefa Trugerja za c. kr. računskega revidenta, računskega asistenta Ivana Rusa in Bruno Klauerja za c. kr. računske oficijale in računskega praktikanta Reinholda Pucsko za c. kr. računskega asistenta.

(Hudoben sin.) 68letni posestnik Jožef Podobnikar z Dobrave se je te dni sprl s svojim pijači vdanim in lenim sinom Petrom. Med preprirom je sin popadel očeta ter ga pričel tolči po glavi in daviti. Končno ga je vrgel ob tla in mu zvezal roke. Hudobnega sina so oddali sodišču.

(Zahvala.) Spodaj podpisani je bila na njen tozadevni oklic vposlana bogata zaloga marmelad, konserviranega in svežega sadja. Plemenitim darovalcem in darovalkam, katerih imena se s tem objavljajo, si dovoljujem tem potom izreči svojo najtoplejšo zahvalo. Zbrane, za težko ranjene in bolne vojake namenjene zaloge so bile deloma že razdeljene med vojaške zavode in zavode Rdečega križa, deloma se jih bo po potrebi še razdelilo. Karla baronica Schwarz s. r. — Seznam darovalcev: 1. Gospod Avsec Franc, župnik pri Sv. Juriju pod Kumom; 2. Gospa Fanny Belar v Ljubljani; 3. Gospod višji zdravstveni svetnik primarij dr. Emil Bock v Ljubljani; 4. Gospa grofica Ise Chorinsky v Ljubljani; 5. Gospa Marta Egerjeva v Ljubljani; 6. Gospa Josefina Fleischmann v Ljubljani; 7. Gospa Elsa Gall v Ljubljani; 8. Gospa Olga Gregorič-Szalopek v Ljubljani; 9. Gospa Katarina Kenda v Postojni; 10. Gospa Adelina Kosler v Ljubljani; 11. Gospa Antonija Kosler v Ljubljani; 12. Gospa Betty pl. Laschan v Ljubljani; 13. Gospa Melanie Luckmann v Ljubljani; 14. Gospa Ninka Luckmann v Ljubljani; 15. Gospa Francka Peterman v Dobu; 16. Gospod Gabriel Piccoli, dvorni založnik in lekarnar v Ljubljani; 17. Gospa Ernestina pl. Račič v Ljubljani; 18. Gospa Pavla Samassa v Ljubljani; 19. Gospod okrajni glavar Franc Schitnik v Kranju (iz enega dela čistega doneska v Kranju v prid oskrbe ranjencev prirejenega koncerta); 20. Gospod Jean Schrey, svetnik trgovske zbornice in pekovski mojster v Ljubljani; 21. Gospa Lotte Seemann v Ljubljani; 22. Gospa Balbina Smole v Ljubljani; 23. Gospa Grete Steinmetz v Ljubljani; 24. Gospod Leo Suppantšitsch v Ljubljani; 25. Gospa Vera pl. Valenta v Ljubljani; 26. Gospa Fanny baronica Wurzbach v Ljubljani; 27.

Gospa Rosa Zanda v Ljubljani; 28. Gospa Hanna Zhuber pl. Okrog-Tauzher v Ljubljani; 29. Gospod okrajni glavar Franc Župnek v Radovljici.

(Pregledovanje črnovojnikov v Ljubljani, ki so rojeni leta 1873. do 1877.) 1. Črnovojniki, ki so rojeni v letih 1873. do 1877., pridejo k pregledovanju. 2. Pregledovanje za mesto Ljubljana se vrši: a) dne 29. aprila 1915: 1. do 8. dopoldne za letnik 1877., 2. ob pol 9. za letnik 1876., 3. ob 9. za letnik 1875., 4. ob pol 10. za letnik 1874., 5. ob 10. za letnik 1873. domačih, v Ljubljano pristojnih črnovojnikov; b) dne 30. aprila 1915: 1. ob 8. dopoldne za letnik 1877., 2. ob pol 9. za letnik 1876., 3. ob 9. za letnik 1875., 4. ob pol 10. za letnik 1874., 5. ob 10. za letnik 1873. tujih, v Ljubljani stanujočih črnovojnikov, ki so se v mestnem vojaškem uradu zglasiti za pregledovanje. 3. Črnovojniki, ki so po rednem naboru pridobili pristojnost v Ljubljani, pridejo k pregledovanju z domačimi črnovojniki, to je dne 29. aprila. 4. Te razvrstitve se je strogo držati. 5. Uradovanje se prične vselej ob 8. dopoldne v Mestnem domu, Cesarja Jožefa trg št. 2. 6. Posebni pozivi se ne bodo dostavljali. 7. Črnovojne legitimacijske liste, ki so se vročili pri zglastitvi, je k pregledovanju prinesiti seboj. Pri voznjah po železnici je črnovojne legitimacijske liste pokazati pri blagajni, da se označijo. 8. Črnovojnikom je priti pravočasno, snažnim in treznim na pregledovališče ter jim je prinesiti seboj izkazila za morebitno olajšilo po § 29. vojnega zakona (duhovniki in kandidatje duhovskega stanu) ali za olajšilo kot enoletni prostovoljci. Na ta način je tudi dokazati že podeljeno oprostitev od črnovojniške službe. 9. Za črnovojnike, ki izostanejo od pregledovanja, se vrši naknadno pregledovanje. Dnevi pregledovanja se objavijo pozneje. 10. Črnovojniki, pri katerih pokažejo poizvedbe, da so neopravičeno izostali od pregledovanja, se izroče najbližnjemu domobranskemu sodišču. — Mestni magistrat ljubljanski, dne 6. aprila 1915.

(Naznanitev polfabrikatov in gotovih fabrikatov iz gotovih kovin in zlitin.) Po naredbi z dne 29. marca 1915, drž. zak. št. 83, je dne 10. aprila 1915 obstoječe, podelovanju ali prodaji namenjene zaloge takih polfabrikatov ali gotovih fabrikatov naznaniti, ki obstoje popolnoma ali pa v pretežni meri iz aluminija, svineca, bakra, medu, niklja, rdeče litine ali cinka. Naznanilo niso podvržene one zaloge polizdelkov (liti kosi, plošče, table, pločevine, drogi, cevi in žice), katere zadeva mesečna zglasilna dolžnost po določbi naredbe z dne 7. februarja 1915, drž. zak. št. 27, nadalje zaloge polfabrikatov in končnih fabrikatov, katerih teža pri aluminiju in niklju ne presega 20 kg, pri svincu in bakru 100 kg, pri medu, rdeči litini in cinku 200 kg. Prijavna dolžnost odpade dalje pri predmetih, ki imajo umetniško vrednost ter takih predmetih, ki so prevlečeni z žlahtnimi kovinami ali so deloma narejeni iz žlahtnih kovin. Fabriško blago in množinski izdelki ne spadajo med predmete, ki imajo umetniško vrednost. Naznanilo je samo enkrat podati imetnikom gotovega ali polgotovega blaga in sicer najpozneje do 24. aprila t. l. pri političnem oblastvu I. instance, v čigar okraju se nahajajo zaloge. Prijavo je opraviti na uradnih prijavnih formularjih, katere je dobiti pri političnih oblastvih I. instance in pri občinskih uradih, v dveh

izvodih. Formularji vsebujejo tudi pouk o tem, kakšne oznake blaga je rabiti pri napovedi. Napoved je podati za posamezne kovine in zlitine ločeno po polin gotovih fabrikatih tako, kakor je razvideti iz formularjev, in sicer po celotni teži in celotni vrednosti polfabrikatov in končnih fabrikatov, ki spadajo pod eno blagovno oznako. Kot vrednost je navesti trgovinsko vrednost. Važnost teh napovedi za ugotovitev za log gotovega in polgotovega kovinskega blaga zahteva vestno inventariziranje in pravočasno napoved kovinskih zalog tako pri producentih kakor pri trgovcih in onih, ki tako blago rabijo. Interesentje se torej opozarjajo na prijavno dolžnost, kakor tudi na to, da je treba vestno in pravočasno izvesti popis blagovnih zalog. Kdor ravna zoper te predpise, ga zadene globa do 5000 kron ali zapor do šest mesecev.

Razne stvari po svetu.

(Novo nemško krmilo za živino.) Iz Berolina poročajo, da nova iznajdba berlinskega inštituta za drožno obrt nadomestuje vse do sedaj rabljene stvari za krmljenje živine. Nova iznajdba je jako bogata na anorganičnih tvarinah. Na ta način bo postala Nemčija popolnoma neodvisna od uvoza krme za živino iz inozemstva.

(Ujetniki v Nemčiji.) Dne 1. aprila 1915. je bilo v nemškem ujetništvu francoskih oficirjev in drugih oseb oficirskega čina 3868, moštva pa 238.496; ruskih oficirjev in drugih oseb oficirskega čina 5140, moštva pa 504.210; belgijskih oficirjev in drugih oseb oficirskega čina 647, moštva 39.620; angleških oficirjev in drugih oseb oficirskega čina 520, moštva pa 20.207. Skupaj torej ujetih 812.708 oseb.

(Izgube konj v vojni.) Koliko konj pade v vojni, to je jako težko dognati, vendar pa se zamore sklepati približno po izgubah v prejšnji vojni. Zadnje leto amerikanske državljanske vojne je imela armada Unije okoli 200.000 konj. Od teh jih je padlo dnevno okoli 600. Skupna izguba znaša torej preko 20.000 konj. V burski vojni je zgubila Anglija nad 15.000 konj in mežgov. „Animal World“ piše: Važen faktor za izgube konj so rane, ki jih povzročajo šrapneli. Nobena žival ne pogine pač tako naglo, kakor ravno konj. Tako inficirani konji zgube mnogo moči in se jih mora ubiti. Slabo vreme in neredna hrana povzročata razne bolezni pri konjih. Ceni se, da ni preveč, ako se računa, da postane vsak dan v sedanjí vojni okoli 5000 konj nesposobnih za vojne namene.

(Cena vinu v Petrogradu.) Ker so v Rusiji prepovedali prodajati alkoholične pijače, so v onih lokalih, v katerih je dovoljeno prodajanje alkohola, neizmerno zvišali ceno vinu. Tako piše petrograški poročevalec lista „Corriere della sera“, da velja steklenica bordoškega vina iz leta 1869. 80 rubljev, steklenica „Ksera“ iz „kleti francoskega kralja Ludovika Filipa z vžganim kraljevim grbom na vratu steklenice in originalnim zamaškom“ velja 100 rubljev, steklenica konjaka iz leta 1809. 150 rubljev in iz leta 1800. 200 rubljev. Baje nihče ne godrnja zaradi teh visokih cen. — Medtem je ruska vlada prepoved prodaje vina in piva že deloma preklicala.